

N.F.S. Grundtvig “Phønix-Gaarden”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.13, november 2018

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1836 (SJ: 566)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 6

Teksten er etableret af Vibeke A. Pedersen

Punktkommentarer og indledning er skrevet af Vibeke A. Pedersen, redigeret af Klaus Nielsen og Kirsten Vad

Tekstredegørelse er skrevet af Vibeke A. Pedersen, redigeret af Kirsten Vad og Klaus Nielsen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d. Morten Fink-Jensen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[A:657] |PS:152

Phønix-Gaarden.

-
- ¹ Er det sandt, hvad Rygtet siger,
Hvad i Bog alt præntet staaer,
At af Asken *Phønix* stiger
Med den *Danske Studi-Gaard*,
|PS:153|Sjunger, mens sig Trolde græmme,
Fredriks Priis med *Folke-Stemme!*
 - ² Er det kun en Tale-Maade
I den tomme Romer-Stil,
Eller har sig *Danmarks* Gaade
Nu opløst som Graad i Smil,
Saa med Sang i *Nyaars-Skolen*

Phønix hilser Morgen-Solen?

- 3 Lad i Hast os ihukomme
Sagnene fra Heden-Old,
Som dem, efter Norne-Domme,
Aanden fører i sit Skjold:
Mindets Røst om Kæmpe-Værker,
Haabets Vink som Jule-Mærker!
- 4 *Solens Fugl*, saa Røsten lyder,
Har fuld mageløse Kaar:
Sig ved Morgen-Røden fryder
Han i hele tusind Aar,
Overgaaer i grønne Sale
Vidt al Verdens Natter-Gale!
- 5 Men er Tusind-Aaret omme,
Taber han sit Tunge-Maal,
Efter dunkle Norne-Domme
[A:658]Selv bereder han sit Baal,
Naar af Kors-Vedd han sig bygger
Rede fiin i Palme-Skygger!
- 6 Bygt af Alt hvad yndig dufter
Er i Lund den Rede gild,
Tændes an, hvor let det lufter,
Brat af Solens rene Ild,
[PS:154]I den store Skiærsilds-Hede
Sammensmelter Fugl og Rede!
- 7 Under Viraks-Duft og Hede,
Efter Nornens Overlæg,
Asken dog af Fugl og Rede
Sig afrunder til et Æg,
Avler og, hvor Straaler spille,
Brat i Tidens Løb en Lille!
- 8 Sønnen vel kun synes ringe,
Heel ulig sin høie Byrd,
Uden Neb, som uden Vinge,
Ingen Fugl og knap et Dyr,
Men, hvad just er Fugle-Skrækken,
Kun et *Kryb i Orme-Rækken!*
- 9 Dog der hviskes trindt i Vangen
Om et lønligt Levnets-Løb:

Orme-Ham for Midgaards-Slangen
Er den Lilles Skjul og Svøb,
Mens af Himmel-Dugg alene
Kræfter samles nye og rene!

- 10 |A:659| *Hamm* da skyder brat den Stærke,
Ryster sig med Vinge-Slag,
Viser frem hvert Kiende-Mærke,
Paa sit Bryst og paa sin Bag,
Som, med alle Regnbu-Farver,
Efter Fader sin han arver!
- 11 Ei saa stor er *Struds* at finde,
Og saa pæn er ingen *Paa*,
Straale-Krandse trindt sig vinde
Om hans Øine himmelblaa,
|PS:155| Fødder hans som Guld mon gløde,
Klørerne er purpurrøde!
- 12 Fugle-Choret brat omringer,
Hylder ham med Gammens-Kvad,
Mens han sig til Hjemmet svinger,
Over Solens Strøm og Stad,
Hilser glad, som førend Døden,
Med sin Høisang Morgen-Røden!
- 13 Saa den store *Phønix-Sage*
Fødtes som et vinget Ord,
Giennemfløi de gamle Dage,
Og til Helvede nedfoer,
Staaer dog livlig for de Unge
Op igjen paa Skjalde-Tunge!
- 14 Nemt er Sagnet at forklare,
For hver Fugl i Orme-Svøb,
Vist det vilde aabenbare
Aandens store Levnets-Løb,
Som, trods Mellem-Tidens Flamme,
Først og sidst er dog den Samme!
- 15 *Saga* og det har at melde:
Længe Old-Tids Høisang tav,
Og skal løse Rygter giælde,
Aanden sank i Støvets Grav,
Klart i *Hjerte-Tidens* Luer
Spor af Aand dog Øiet skuer!

- 16 |A:660| End et Ord fra Saga falder,
Om en Lille født i Løn,
Som i dunkle *Middel-Alder*
Gjaldt for *Aandens* ægte Søn,
|PS:156| Skøndt han i *Bogorme*-Hammen
Ligned slet kun *Skjalde*-Stammen.
- 17 Dog, det Bedste er tilbage,
Som vi længe vented paa!
Komme nu de klare Dage,
Da vor *Sjæl* skal *Aand* forstaae,
Da med Vidskab vi skal fatte
Aandens Sprog og Oldtids Skatte?
- 18 Ja, de komme, og paa Jorden
Findes knap der nogen Plet,
Vissere end vores Norden
Paa den Fugl af *Phønix-Æt*,
Paa den *Sjæl*, som efterhaanden
Fatter og forklarer *Aanden*!
- 19 Han, der sover kun som Fuglen,
Han, der vogter *Gynge-Bro*,
Han, der maaler Verdens-Kuglen,
Han, der hører Græsset groe,
Han, der *Gjaller-Hornet* raader,
Han og gjætter alle Gaader!
- 20 Det er ham paa *Himmel-Bjerget*,
Det er *Heimdal Mimer-Søn*,
Som med "Hoved", *Gudhjems-Værget*,
Voxer til en Helt i Løn,
Vækker, under *Gladhjems* Fare
Valhalds prude Kæmpe-Skare!
- 21 Faderen til Vidskabs-Vætten
Kjendtes bedst i Øster-Leed,
Men i *Nord* om Moder-Ætten
Skjalde vidste ret Beskeed;
|PS:157| Thi som *Danske Hjerter* røde
Systre ni ham vel maae føde!
- 22 |A:661| Sikkert spaaer da sandt i Lunden
Studi-Gaardens Saga-Stav,

Paa det Maal, der end i Munden
Ligner det sortladne Hav,
Naar i Bugter snildt og Vige
Det sig snoer om Jorde-Rige!

23 *Studi-Gaarden* nu indviet
Paa de *Danske* Tunge-Maal,
Feier ud *Papisteriet*,
Giør paa *Romer-Sproget* Kaal,
Giør det klart, at *Romer-Retten*
Ulov er for *Odins-Ætten!*

24 Og er først Børsærken fældet,
Brat sig teer ved *Øre-Sund*:
Nordens Aand er ei forældet,
Men forynget sært i Lund,
Ved den Drik, som Hjertet kvæger:
Moders-Maalets Braga-Bæger!

25 Ved det Bæger Nordens Helte
Fæsted Arv og loved Daad,
Aanden mellem Sund og Belte
Lover Bod for *Freias* Graad,
Kalder Alt hvad *Hjertet* søger
Odel sin i Liv og Bøger!

26 Derfor, trods hver *Maro-Skygge*,
Romas Ørn og Natte-Ravn,
Trods hver Brand-Piil og Ulykke,
Som har ramt vor Føde-Stavn,
|PS:158Fuglen, født af Hjerte-Flammen,
Skyder her *Bogorme-Hammen!*

27 Spørges skal det vidt paa Jorden:
Under *Fredrik Eiegod*
Phønix blev gjenfødt i *Norden*,
Aand for Bane sin fik Bod,
Derfor i den *Danske* Orden
Skolen døbdes "*Phønix-Gaarden!*"

N.F.S. Grundtvig.
